

Aan
de gemeenteraad

Datum 26 november 2024
Zaaknummer 2024-0120060
Betreft Kennis nemen van het Vervolg plan van aanpak
Kromhout-Kasperspad

Vergadering van
Portefeuillehouder: Marc Merx
Begrotingsprogramma Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht
Kernteam/Opgave: Wijken - Wijkadvies
Auteur: Niels van Diejen
E-mail: na.van.diejen@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

kennis te nemen van de evaluatie van het plan van aanpak 'Leefbaarheid Kromhout-Kasperspad', weergegeven in bijlage 1 'Eindrapport evaluatie Kromhout-Kasperspad';

akkoord te gaan met een verlenging van 6 maanden van de gebiedsaanpak Kromhout-Kasperspad, en;

het op de evaluatie gebaseerde advies, namelijk het aandachtsgebied weer terugbrengen in de 'reguliere lijn' van wijk- en gebiedsmanagement over te nemen, waarbij nieuwe interventies samen worden opgepakt met bewoners en er wel aandacht blijft voor dit specifieke gebied, en;

de resterende incidentele middelen van het "Plan van aanpak Kromhout 2021-2024" in te zetten voor het vervolg bestedingsprogramma 2025-2026;

hiervoor € 450.000,- beschikbaar te stellen;

6. Dit bedrag te onttrekken uit de al bestaande bestemmingreserve 413 "SI Impulsen Sociale Veiligheid", en;

de begroting 2025 en 2026 te wijzigen conform begrotingswijziging met nummer 225002.

Deadline

Het programma loopt af in 2024. Sommige interventies lopen langere tijd door.

Raadsvoorstel

Wat is het doel?

Het informeren van de raad over de resultaten van de evaluatie van het plan van aanpak 'Leefbaarheid Kromhout-Kasperspad' en de raad op basis van die evaluatie een voorstel te doen over het vervolg van dit aandachtsgebied.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Terugblik

In 2021 heeft de gemeenteraad het plan van aanpak Kromhout/Kasperspad vastgesteld. Het college heeft hier de afgelopen vier jaar uitvoering aangegeven.

Er zijn verschillende interventies gedaan op het gebied van toezicht & openbare orde en er is ingezet op korte en meer lange termijn ontwikkelingen die de omstandigheden in het gebied positief beïnvloeden. Om rust in het gebied te brengen wordt gewerkt met SUS-wachten. Ook is er cameratoezicht geweest, zijn er lange tijd wijkhandhavers ingezet en is er meermaals preventief gefouilleerd.

Om de leefbaarheid in het gebied te verbeteren is onder andere extra aandacht besteed aan (het opruimen van) zwerfafval. Dit is in samenwerking met partners uit de wijk, waaronder het Leger des Heils, bewoners en de gemeente gedaan. Ook worden jaarlijks verschillende sociale activiteiten georganiseerd, binnen en buiten de buurtkamer en heeft de gemeente deelgenomen aan de overleggen van het bewonersplatform. Hier haalde de gemeente input op over het verloop van het plan van aanpak en was zij een gelijkwaardige deelnemer.

Om het gebied op langere termijn een kwaliteitsimpuls te geven is samen met Yulius naar een andere zorglocatie gezocht. Daarnaast is- en wordt de komende jaren geïnvesteerd in nieuwbouw, onder andere op de locatie van Yulius. Naast nieuwbouw staan er de komende jaren ook andere fysieke projecten op de planning. Deze hebben vanwege verschillende omstandigheden, waaronder het vernieuwen van de riolering, wat langer op zich laten wachten. Denk aan de aanleg van een verkeersdrempel, een speeltuin/ontmoetingsplek en de vergroening van het gebied. Zoals weergegeven onder beslispunt 4 tot en met 7, willen we hier in 2025 en 2026, geld aan een besteden.

Door het programma Kromhout/Kasperspad is het gebied als het ware 'uit de lijnorganisatie' getrokken. De speciale aandacht die het kreeg was nodig, maar maakte de verbinding met sommige andere programma's soms lastig.

Landelijke tendens

Belangrijk om te benoemen is dat veel van de problemen die wij aantreffen in het gebied Kromhout Kasperspad een landelijk karakter kennen. In het gehele land zien we een toename in bijvoorbeeld het aantal verwarde personen en in het aantal daklozen. De overlast in het gebied Kromhout Kasperspad kan niet los worden gezien van deze landelijke tendens.

Beslispunt 1. Kennis te nemen van de evaluatie

Afgelopen maanden heeft het Onderzoekshuis, een onafhankelijk extern onderzoeksbureau, de effectiviteit van het plan van aanpak 'Leefbaarheid Kromhout-Kasperspad' onderzocht. Het rapport maakt inzichtelijk wat er de afgelopen periode is gedaan om de leefbaarheid en veiligheid van dit gebied te verbeteren. Het geeft weer welke inspanningen succesvol zijn geweest en waar verbetermogelijkheden liggen. Deze resultaten zijn op verzoek van de gemeente vertaald naar een template waarmee in de toekomst een nieuwe wijk- of buurtaanpak op éénzelfde wijze uitgevoerd kan worden. De evaluatie heeft plaatsgevonden naar aanleiding van zes componenten.

1. Planvorming
2. Opstartfase
3. Uitvoering
4. Samenwerking
5. Monitoring en evaluatie
6. Toekomstvisie

Kort gezegd blijkt uit de evaluatie dat we mooie stappen hebben gezet in de aanpak van dit gebied, maar de oorspronkelijke doelstelling, namelijk het rapportcijfer 'Prettig Wonen' verbeteren van een 6.0 naar een 7.6, niet hebben gehaald. In 2023 was dit volgens het Onderzoeksbureau Drechtsteden een 6.7. De resultaten voor 2024 volgen nog, maar de verwachting is dat deze redelijk in lijn liggen met de eerdere resultaten.

Uit de evaluatie komen ook andere zaken naar voren. Zo zien we in de kwalitatieve resultaten dat er veel waardering is voor de aanpak. Tegelijkertijd zien we hier naar voren treden dat de ambitie om het rapport cijfer 'Prettig Wonen' naar een 7.6 te krijgen als erg ambitieus wordt ervaren. Minstens net zo belangrijk is de constatering dat de aanpak onder stoom en kokend water is opgezet, waarbij het behalen van korte termijn resultaten de voorkeur verkreëg boven een lange termijn strategie of visie.

Beslispunt 2. Akkoord te gaan met een verlenging van 6 maanden van de gebiedsaanpak Kromhout/Kasperspad, en;

Beslispunt 3. Het op de evaluatie gebaseerde advies, namelijk het aandachtsgebied weer terugbrengen in de 'reguliere lijn' van wijk- en gebiedsmanagement over te nemen, waarbij nieuwe interventies samen worden opgepakt met bewoners en er wel aandacht blijft voor dit specifieke gebied.

Op basis van de resultaten van de evaluatie stellen wij voor om het aandachtsgebied op korte termijn weer terug te brengen in de reguliere lijn. De afgelopen jaren zijn verschillende verbeteringen opgetreden, zoals ook de onderzoeksresultaten van het OCD laten zien. Dit geldt voor alle drie de pijlers uit het plan van aanpak (fysiek, sociaal en veilig). Ten gevolge van deze verbeteringen en in vergelijking met andere gebieden in Dordrecht, waar evenveel of meer overlast wordt ervaren, is het op dit moment niet noodzakelijk om een vergelijkbare aanpak met dezelfde intensiteit in te zetten in dit gebied. Een belangrijke kanttekening is wel dat een groep bewoners niet mee heeft gedaan aan de evaluatie, onder andere omdat zij het niet eens zijn met de manier waarop onderzoeksresultaten gemeten worden. De Gemeente staat nog steeds in goed contact met deze bewoners.

Tegelijkertijd blijkt ook uit de evaluatie dat het gebied, mede ten gevolge van de verschillende voorzieningen die hier aanwezig zijn, wel extra aandacht nodig blijft hebben om de hierboven beschreven niveau op het gebied van leefbaarheid en veiligheid, te behouden en waar mogelijk te vergroten. Uit de evaluatie komen twee kernpunten naar voren. Enerzijds moet intern de integraliteit en afstemming beter. Anderzijds is het wenselijk om samen met maatschappelijke partners en bewoners naar een 5 tot 10-jarige toekomstvisie te werken met duurzame lange termijndoelen.

Om de integraliteit en een lange termijnvisie voor dit gebied te waarborgen, sluiten we aan bij het gebiedsprogramma voor het centrumgebied, dat momenteel wordt opgesteld. In dit gebiedsprogramma zorgen we voor een goede reguliere borging van de leefbaarheid in de omgeving Kromhout-Kasperspad. Het bewonersplatform heeft de wens geuit om deze visie samen met de gemeente te maken. Dit betekent specifiek dat als het gaat om toekomstige interventies of, in sommige gevallen, het besteden van middelen wij dit samen met de bewoners willen doen. Verschillende bewoners en bewonersgroepen hebben ook aangegeven hier behoefte aan te hebben.

Daarnaast werken we Dordrecht breed, in samenwerking met verschillende partners, met een persoonsgerichte aanpak. De aanpak richt zich op overlastveroorzakers in de stad die een (zeer) hoge mate van overlast veroorzaken. Per persoon beoordelen we gezamenlijk, ieder vanuit zijn of haar eigen discipline, wat iemand nodig heeft op het gebied van bijvoorbeeld hulp of begeleiding. Wanneer de helpende hand geen- of niet voldoende effect heeft zetten we repressieve maatregelen in om alsnog het overlastgevend gedrag (zo snel mogelijk) te doen stoppen. De overlastgevers worden gedurende de aanpak gemonitord om te voorkomen dat zij op andere locaties in de stad opnieuw overlast veroorzaken. Op deze manier willen we met de persoonsgerichte aanpak een waterbedeffect in de stad zo veel mogelijk voorkomen.

De integrale aanpak wordt dus gewaarborgd door een combinatie van gebiedsprogramma's met een persoonsgerichte aanpak. Zo kunnen we ervoor zorgen dat de komende 5 tot 10 jaar, in de lijn, aandacht bestaat voor de voortgang van de leefbaarheid in- en rondom het gebied Kromhout-Kasperspad, maar ook daarbuiten. Hierbij wordt in acht genomen dat er ook landelijke trends zijn waar we niet altijd invloed op hebben.

De nog niet besteedde middelen uit de reserve worden, conform de screening reserves en voorzieningen, in 2025 en 2026 alsnog ingezet voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid van dit gebied. Zoals ook beschreven in de evaluatie en de raadsinformatiebrief van april 2024, gaat het om drie fysieke projecten in de openbare ruimte, namelijk de aanleg van een verkeersdrempel, de vergroening van het Kromhout en de Sint Jorisweg en de aanleg van een ontmoetingsplek en speeltuin. Ook kan tot en met 2026 gebruik worden gemaakt van de buurtkamer. De overige middelen uit de reserve 'Leefbaarheid Kromhout-Kasperspad' worden ingezet voor andere inspanningen ter bevordering van de leefbaarheid gericht op (het voorkomen van) overlast. De mogelijkheid tot het inzetten van deze resterende middelen in de jaren na het plan van aanpak, zorgt ervoor dat het gebied geleidelijk wordt teruggebracht in de reguliere lijn, met de reguliere middelen die hiervoor de komende jaren worden begroot. Dit

is tevens één van de aanbevelingen van het onderzoeksrapport, vanuit zowel de bewoners als de professionals in dit gebied.

De komende jaren zetten we in op het behouden van de inhoud van het Plan van Aanpak en de goede dingen die hieruit zijn voortgekomen, maar passen we de structuur aan door het terug te brengen in de reguliere lijn. Daarnaast nemen we in afstemming met de bewoners effectieve onderdelen uit het Plan van Aanpak mee naar de gebiedsprogramma's, zodat deze geborgd zijn en blijven in de reguliere lijn.

Beslispunt 4 t/m 7

De begroting 2024 is conform de screening van de reserves overeenkomstig dit bestedingsprogramma aangepast in de tweede burap van 2024. We verzoeken u om de nog niet besteedde middelen voor de uitvoering van het "Plan van aanpak Kromhout 2021-2024", in te zetten voor het vervolgbestedingsprogramma 2024-2026. We verzoeken u om de resterende middelen, zijnde €450.000,-, uit de bestemmingreserve 413 "SI Impulsen Sociale Veiligheid" te onttrekken en de begroting van 2025 en 2026 te wijzigen conform de bijgevoegde begrotingswijziging. Zie hiervoor de bijlagen.

Dat middelen uit de reserve nog niet volledig zijn uitgegeven, is het gevolg van de al geplande kosten uit het plan van aanpak die we de komende jaren nog moeten uitgeven en door, zoals hierboven al genoemd, verschillende vertraagde projecten in de buitenruimte. Hierdoor was het nog niet mogelijk om bijvoorbeeld de verkeersdrempel aan te leggen.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

Een eerste kanttekening is dat de tijdelijke rol van de aandachtsregisseur komt te vervallen. Gelet op het feit dat de huidige aanpak niet volledig wordt losgelaten zal door wijk- en gebiedsmanagement aanvullende ondersteuning moeten worden georganiseerd.

Er wordt vanuit verschillende disciplines gekeken naar overlastgevende personen. Vanuit de reserves kijken wij wat hiervoor de beste invulling is, om overlast tegen te gaan.

Voor een aantal fysieke projecten in de buitenruimte is wel incidenteel geld om dit uit te voeren. Er is echter geen structureel geld voor het beheer van deze fysieke projecten. Denk aan verkeersdrempels, vergroening en de speeltuin.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Het Onderzoekshuis is als onafhankelijk onderzoeker het gebied in gegaan en heeft, naast de interne en externe professionals, ook de bewoners gevraagd naar de aanpak van dit gebied. In het onderzoek is terug te lezen dat hun inbreng is meegenomen in het uiteindelijke onderzoeksrapport. Belangrijk om te noemen is dat het Onderzoekshuis enkel bewoners en professionals heeft meegenomen in het onderzoek die onderdeel zijn geweest bij de uitvoering van het plan van aanpak en niet alle bewoners uit de buurt heeft gevraagd deel te nemen.

De afspraak met de bewoners was dat zij werden geïnformeerd over de resultaten van de evaluatie, zodat hun reactie kan worden meegenomen in dit raadsvoorstel. Op dinsdag 8 oktober is daarom een avond georganiseerd waarin het Onderzoekshuis een terugkoppeling heeft gegeven over de resultaten van de evaluatie. De gemeente heeft een toelichting gegeven over het vervolgproces. Tijdens deze bijeenkomst hebben de bewoners aangegeven het belangrijk te vinden dat het gebied niet in één keer volledig wordt losgelaten, maar de komende jaren blijvende aandacht krijgt. Gedurende deze periode willen zij graag samen met partners en de gemeente werken aan een duurzame toekomstvisie voor de buurt om de stijgende lijn van de afgelopen jaren door te zetten. Wij waarderen deze grote mate van betrokkenheid en hebben hun eerste reactie op de evaluatie en het voorstel over het vervolg van dit gebied, meegenomen in dit uiteindelijke raadsvoorstel.

Zoals hierboven genoemd blijkt uit het onderzoek dat extra aandacht voor dit gebied wenselijk is. De resterende middelen van de reserve 'Leefbaarheid Kromhout-Kasperspad' willen we hiervoor inzetten. Hoe we deze middelen de komende jaren uitgeven doen we in samenspraak met de bewoners van het gebied. Hiermee borgen we de extra aandacht en krijgen bewoners de ruimte om vanuit hun perspectief input te leveren hoe we de leefbaarheid van dit gebied kunnen verbeteren, wat ook naar voren komt in de evaluatie waarin staat genoemd dat een eventueel vervolg moet voortbouwen op de ervaringen van bewoners en dat we hen actief moeten betrekken bij toekomstige plannen.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Sinds 2021 zijn er meerdere raadsinformatiebrieven gepubliceerd.

Raadsinformatiebrief Voortgang Kromhout Kasperspad

Hoe wordt dit betaald?

Dit wordt betaald uit de bestemmingreserve 413 "SI Impulsen Sociale Veiligheid". Er worden geen extra middelen aangevraagd. Het betreft incidentele middelen.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Het hierboven genoemde gebiedsprogramma voor het centrum gebied is nog in ontwikkeling. Naar verwachting wordt dit programma in Q1 2025 afgerond. Vanwege de overlap vindt los hiervan overleg plaats met de bewoners over de aanpak in het gebied vanaf 2025.

De hierboven genoemde persoonsgerichte aanpak is- en wordt indien nodig ook in de toekomst ingezet ten aanzien van structurele overlastgevers in dit gebied en daarbuiten. Tegelijkertijd zien we stadsbreed een kleine groep overlastveroorzakers, al dan niet deel uitmakend van dezelfde groep, die niet vatbaar zijn voor deze persoonsgerichte aanpak. Deze personen en/of groepen verplaatsen zich ten gevolge van de interventies vanuit de aanpak door de stad heen. Binnen de aanpak blijven we zoeken naar nieuwe interventiemogelijkheden. Tegelijkertijd denken we separaat van het gebied Kromhout-Kasperspad en los van de (persoonsgerichte) aanpak overlast na over een stadsbrede aanpak voor deze specifieke groep.

Tenslotte heeft u in het voorjaar van 2024 vragen gesteld over de mogelijkheden voor een gebruikersruimte, al dan niet in het Kromhout-Kasperspad. Trimbos, het instituut dat momenteel onderzoek doet naar de wenselijkheid van- en mogelijkheden voor zo'n ruimte binnen de Dordtse context, is nog bezig met dit onderzoek. Ook dit staat separaat van het gebied Kromhout-Kasperspad. De resultaten van dit onderzoek ontvangt u later dit jaar.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 26 november 2024 inzake Kennis nemen van het Vervolg plan van aanpak Kromhout-Kasperspad ;

b e s l u i t :

kennis te nemen van de evaluatie van het plan van aanpak 'Leefbaarheid Kromhout-Kasperspad', weergegeven in bijlage 1 'Eindrapport evaluatie Kromhout-Kasperspad';

akkoord te gaan met een verlenging van 6 maanden van de gebiedsaanpak Kromhout-Kasperspad, en;

het op de evaluatie gebaseerde advies, namelijk het aandachtsgebied weer terugbrengen in de 'reguliere lijn' van wijk- en gebiedsmanagement over te nemen, waarbij nieuwe interventies samen worden opgepakt met bewoners en er wel aandacht blijft voor dit specifieke gebied, en;

de resterende incidentele middelen van het "Plan van aanpak Kromhout 2021-2024" in te zetten voor het vervolg bestedingsprogramma 2025-2026;

hiervoor € 450.000,- beschikbaar te stellen;

6. Dit bedrag te onttrekken uit de al bestaande bestemmingreserve 413 "SI Impulsen Sociale Veiligheid", en;

de begroting 2025 en 2026 te wijzigen conform begrotingswijziging met nummer 225002.

Aldus besloten in de vergadering van